

Sygn. akt II C 444/15 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agata Mikołajczyk
Protokolant:	stażysta R. L.

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2016 roku w Rybniku

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko P. G. (1)

o zapłatę

- zasądza od pozwanej P. G. (1) na rzecz powoda P. W. kwotę 3.500,00 (trzy tysiące pięćset 00/100) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 792,00 (siedemset dziewięćdziesiąt dwa 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,
- nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 12,72 (dwanaście 72/100) złotych tytułem pokrycia kosztów sporządzenia dokumentacji medycznej pozwanej.

Sygn. akt II C 444/15

UZASADNIENIE

Powód P. W. wystąpił przeciwko P. P. z pozwem o zapłatę kwoty 3.500,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż został postawiony w stan oskarżenia i zarzucono mu, że w dniu 29 kwietnia 2011 roku w R. na parkingu marketu (...) na ul. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że prowadząc samochód osobowy marki P. o nr rej. (...) i wykonując manewr cofania na głównej alejce wyjazdowej z parkingu, w celu ominięcia stojącego przed nim samochodu potrącił przechodzącą z tyłu za jego pojazdem ze sklepu w kierunku parkingu pieszą – pozwaną – Partycję P., na skutek czego doznała ona uszkodzenia więzadła pobocznego piszczelowego prawego, które spowodowało naruszenie czynności narządów jej ciała na okres powyżej 7 dni, wynoszący do trzech miesięcy, tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k. Sprawa karna zwiśla w Sądzie Rejonowym w Rybniku pod sygn. IX K 594/11. W toku postępowania przeprowadzone zostało postępowanie mediacyjne. W dniu 27 lutego 2012 roku strony ustaliły treść ugody, zgodnie z którą powód zobowiązał się zapłacić na rzecz pozwanej

kwotę 3.500,00 zł tytułem poniesionych szkód materialnych i doznanych krzywd moralnych związanych ze sprawą o sygn. IX K 594/11, a pozwana oświadczyła, że powyższa kwota stanowi całkowite wyrównanie szkody. W dniu 1 marca 2012 roku powód zapłacił pozwanej kwotę 3.500,00 zł. Natomiast pozwana w dniu 2 marca 2012 roku złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego w dniu 27 lutego 2012 roku pod wpływem błędu w ugodzie. Wobec czego nie doszło do zawarcia skutecznej ugody, a Sąd na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 2012 roku skierował sprawę na rozprawę. Wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2012 roku Sąd Rejonowy Wydział IX Karny w R. w sprawie o sygn. IX K 594/11 na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. uniewinnił powoda od popełnienia zarzucanego mu czynu. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd wskazał, że przyczyną wypadku było nieprawidłowe zachowanie pozwanej, która weszła na jezdnię przed samochód kierowany przez powoda. Nadto, Sąd dodał, że powód w żaden sposób nie przyczynił się do zaistniałego zdarzenia. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 26 września 2012 roku. Powód wezwał pozwaną do dobrowolnej zapłaty kwoty 3.500,00 zł w terminie do dnia 5 grudnia 2012 roku. Pozwana jednak powyższej kwoty nie zapłaciła powodowi.

W dniu 9 października 2014 roku w sprawie o sygn. akt II Nc 4084/14 Sąd Rejonowy w Rybniku uwzględniając żądanie powoda wydał nakaz zapłaty.

Pozwana złożyła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym zaskarżyła nakaz w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości. Pozwana wskazała, iż P. W. i P. G. (1) (zd.P.) dobrowolnie przystąpili do mediacji zakończonej ugodą. P. W. zobowiązał się zapłacić P. G. (1) (zd.P.) kwotę 3.500,00 zł tytułem poniesionych szkód materialnych i doznanych krzywd moralnych. Podkreśliła, że Sąd cywilny mając na uwadze treść art. 11 k.p.c. nie jest związany ustaleniami wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku uniewinniającego. Pozwana wskazała, iż podtrzymuje zeznania złożone w toku postępowania karnego, że to powód był winny zdarzenia mającego miejsce w dniu 29 kwietnia 2011 roku, gdyż to powód nie zachował należytej ostrożności i cofając na głównej alejce wyjazdowej z parkingu marketu T. na ul. (...) w R. w celu ominięcia stojącego przed nim samochodu potrącił przechodzącą z tyłu za jego pojazdem pozwaną. Pozwana w żaden sposób nie przyczyniła się do zaistniałego zdarzenia. Powód bezpośrednio po zdarzeniu przeprosił pozwaną, wytłumaczył, że cofając nie patrzył we wsteczne lusterka, co doprowadziło do jej potrącenia. Następnie zawiózł pozwaną do szpitala w R., gdzie opatrzone pozwaną i założono jej opatrunki gipsowe. W trakcie pobytu w szpitalu powód po raz kolejny opisał zaistniałe zdarzenie zgodnie z tym co wskazano powyżej w rozmowie z pozwaną i jej mężem Ł. G.. Pozwana w skutek zdarzenia z dnia 29 kwietnia 2011 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim przez około 3 miesiące. W skutek zdarzenia zawinionego przez powoda nie mogła ona pracować, zaś przebieg leczenia był długotrwały i uciążliwy. Dodatkowo pozwana wskazała, że środki stąd uzyskane przeznaczyła w głównej mierze na leczenie i rehabilitację. W protokole z mediacji wskazano, że kwota ta została przekazana pozwanej również jako zadośćuczynienie za doznane w związku ze zdarzeniem krzywdy moralne. Pozwana wyjaśniła, iż nie była stroną postępowania karnego i nie mogła zapoznać się z ich zawartością.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 kwietnia 2011 roku w R. na parkingu marketu (...) na ul. (...) prowadząc samochód osobowy marki P. o nr rej. (...), wykonując manewr cofania na głównej alejce wyjazdowej z parkingu, w celu ominięcia stojącego przed nim samochodu potrącił przechodzącą z tyłu za jego pojazdem ze sklepu w kierunku parkingu pieszą Partycję G. (zd. P.). Na skutek czego piesza doznała uszkodzenia więzadła pobocznego piszczelowego prawego, które spowodowało naruszenie czynności narządów jej ciała na okres powyżej 7 dni. P. W. bezpośrednio po zdarzeniu przeprosił P. G. (2) (zd. P.), a następnie zawiózł ją do szpitala. W szpitalu udzielono jej pomocy medycznej, a P. W. jeszcze raz ją przeprosił. Ł. G. o zdarzeniu zawiadomił policję. Funkcjonariusze policji przed szpitalem zbadali P. W. i Partycję G. (zd. P.) na obecność alkoholu we krwi oraz dokonali oględzin pojazdu, a następnie oględzin miejsca wypadku. U P. W. i Partycji G. (zd. P.) nie stwierdzono w organizmie obecności alkoholu.

P. G. (2) (zd. P.) na skutek doznanego urazu leczyła się w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu (...) w R. do dnia 18 lipca 2011 roku, a do dnia 23 lipca 2011 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim. We wrześniu 2011 roku P. G. (2) (zd. P.) rozpoczęła rehabilitację polegającą na ćwiczeniach na basenie,

która trwała około rok. Sama pokrywała koszty tej rehabilitacji, gdyż była ona prywatna. Dodatkowo zakupiła opaskę uciskową, a Ł. G. kupił jej sprzęt do ćwiczeń i kule.

W dniu 21 lipca 2011 roku w Sądzie Rejonowym w Rybniku został złożony akt oskarżenia przeciwko P. W. o to, że: w dniu 29 kwietnia 2011 roku w R., na parkingu marketu (...) na ul. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że prowadząc samochód osobowy marki P. (...) o nr rej. (...) i wykonując manewr cofania na głównej alejce wyjazdowej z parkingu, w celu ominięcia stojącego przed nim samochodu potrącił przychodzącą z tytułu za jego pojazdem ze sklepu w kierunku parkingu pieszą P. P., na skutek czego doznała ona uszkodzenia więzadła pobocznego piszczelowego prawego, które spowodowało naruszenie czynności narządów jej ciała na okres powyżej 7 dni, wynoszący do trzech miesięcy.

W toku postępowania karnego przeprowadzone zostało postępowanie mediacyjne. W dniu 27 lutego 2012 roku strony ustaliły treść ugody, zgodnie z którą P. W. zobowiązał się zapłacić na rzecz P. P. kwotę 3.500,00 zł tytułem poniesionych szkód materialnych i doznanych krzywd moralnych związanych za sprawą o sygn. IX K 594/11, a P. P. oświadczyła, że powyższa kwota stanowi całkowite wyrównanie szkody wynikłej u niej w związku z wypadkiem z dnia 29 kwietnia 2011 roku. Dodatkowo, P. P. oświadczyła, iż otrzymała z (...) kwotę około 800,00 zł w związku z tym zdarzeniem. W dniu 1 marca 2012 roku P. W. zapłacił P. P. kwotę 3.500,00 zł. Natomiast P. P. w dniu 2 marca 2012 roku złożyła do akt IX K 594/11 oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego w dniu 27 lutego 2012 roku pod wpływem błędu w ugodzie. Wskazała, iż dalszych roszczeń będzie dochodziła w trybie cywilnoprawnym z polisy ubezpieczenia OC sprawcy. Na posiedzeniu sądowym dnia 17 kwietnia 2012 roku pokrzywdzona potwierdziła, iż otrzymała od P. W. kwotę 3.500,00 zł oraz iż złożyła powyższe oświadczenie woli. Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego do spraw ruchu drogowego, który w pisemnej opinii z dnia 2 lipca 2012 roku ustalił, iż wyłącznie nieprawidłowe zachowanie pieszej P. P. pozostawało w związku przyczynowym z zaistnieniem wypadku. Na rozprawie z dnia 27 lipca 2012 roku biegły podtrzymał powyższą opinię pisemną. Prawomocnym wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2012 roku Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie o sygn. IX K 594/11 na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. uniewinnił P. W. od popełnienia zarzuczonego mu czynu.

P. W. wezwał P. P. do dobrowolnej zapłaty kwoty 3.500,00 zł w terminie do dnia 5 grudnia 2012 roku. P. G. (2) (zd. P.) jednak powyższej kwoty nie zapłaciła.

/okoliczności bezsporne, potwierdzone dokumentami znajdującymi się w aktach o sygn. IX K 594/11 tut. Sądu, potwierdzeniem wpłaty k.6, pismem powoda k.10, drukiem zwolnienia lekarskiego k.23, pismem pozwanej k.24, ugodą k.25, dokumentacją medyczną k.48-53, zeznaniami świadka Ł. G. k.42v-43, zeznaniami stron k.61-63/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów, zeznań świadka oraz zeznań stron. Sąd uznał dokumenty przedłożone zarówno przez powoda jak i pozwaną za w pełni wiarygodne, których zresztą wiarygodność nie była nigdy kwestionowana przez strony. Ponadto Sąd wydając rozstrzygnięcie oparł się na zeznaniach świadka Ł. G. i zeznaniach stron uznając je za spójne, logiczne i mające odzwierciedlenie w przedłożonych do sprawy dokumentach.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo należało uwzględnić.

Kwestią bezsporną w niniejszej sprawie był fakt zapłacenia przez powoda pozwanej kwoty 3.500,00 zł tytułem poniesionych szkód materialnych i doznanych krzywd moralnych związanych ze sprawą o sygn. IX K 594/11, na którą strony umówiły się w ugodzie z dnia 27 lutego 2012 roku. Niespornym również było, iż pozwana złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego w dniu 27 lutego 2012 roku uzasadniając, iż złożyła je pod wpływem błędu. Poza sporem pozostawał również fakt, iż P. W. został oskarżony o to, że: w dniu 29 kwietnia 2011 roku w R., na parkingu marketu (...) na ul. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że prowadząc samochód osobowy marki P. (...) o nr rej. (...) i wykonując manewr cofania na głównej alejce wyjazdowej z parkingu, w celu ominięcia stojącego przed nim samochodu potrącił przechodzącą z tytułu

za jego pojazdem ze sklepu w kierunku parkingu pieszą P. P., na skutek czego doznała ona uszkodzenia więzadła pobocznego piszczelowego prawego, które spowodowało naruszenie czynności narządów jej ciała na okres powyżej 7 dni, wynoszący do trzech miesięcy, a następnie prawomocnym wyrokiem został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sporna natomiast była zasadność domagania się przez powoda zwrotu zapłaconej pozwanej kwoty pieniędzy.

Pozwana składając zeznania w niniejszej sprawie wyjaśniła, iż uchyliła się od oświadczenia napisanego pod ugoda, iż kwota 3.500,00 zł wyczerpuje roszczenia między stronami, a nie od całej ugody. Nie wynika to jednak z jej pisemnego oświadczenia. W związku z tym zarówno w ramach procesu karnego jak i w realiach niniejszej sprawy Sąd uznał, iż ugoda z dnia 27 lutego 2012 została rozwiązana i strony nie są związane jej treścią.

Powód jak wyżej wskazano został prawomocnie uniewinniony od zarzucanego mu czynu. Jak trafnie wskazała pozwana Sąd cywilny nie jest związany ustaleniami wyroku uniewinniającego (art. 11 k.p.c.) co oznacza, iż może dokonać własnych ustaleń.

Zgodnie z ogólną zasadną rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c. to na pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia, że to na skutek zachowania powoda doznała ona uszkodzenia więzadła pobocznego piszczelowego prawego. Strona pozwana tych okoliczności jednak nie udowodniła. Wskazanie, iż powód zawiózł ją do szpitala i wielokrotnie przeproszał nie świadczy jeszcze o tym, że to on był winny zdarzenia wywołującego u pozwanej uszkodzenie ciała. Szczególnie, iż sam fakt uznania nie stanowi samoistnego zobowiązania.

Należy podkreślić, iż obowiązek wynikający z art. 6 k.c. w procesie jest realizowany poprzez zgłaszanie stosownych wniosków dowodowych celem udowodnienia okoliczności, na które powołuje się strona procesu. Stosownie do art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Ewentualne ujemne skutki nieprzedstawienia dowodu obciążają stronę, która nie dopełniła ciążącego na niej obowiązku. Obowiązkiem Sądu nie jest poszukiwanie dowodów z urzędu, aby zastąpić bierność strony. Prowadzenie w takiej sytuacji postępowania z urzędu w istocie rzeczy stanowi faworyzowanie jednej ze stron kosztem drugiej, do czego obowiązujące przepisy nie stwarzają żadnych podstaw. Działanie sądu z urzędu może bowiem prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron. (por. wyrok SN z 12.12.2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001/7-8/116 z głosem aprobującą Broniewiczza OSP 2001/7-8/116, uchwała składu 7 sędziów SN z 19.05.2000 r. III CZP 4/00, OSNC 2000/11/195). Postępowanie cywilne jest bowiem postępowaniem kontradyktoryjnym, gdzie aktywność dowodowa obciąża strony procesu. Wszelkie działania Sądu z urzędu mogłyby być poczytane jako naruszające zasadę równych praw stron gdyż w istocie rzeczy prowadziłyby do faworyzowania jednej ze stron procesu na niekorzyść drugiej.

Możliwość podejmowania inicjatywy dowodowej przez sąd może mieć jedynie charakter wyjątkowy w sytuacji rażącej nierównowagi procesowej stron, gdy dany dowód jest niezbędny do rozstrzygnięcia. Z taką sytuacją zdaniem Sądu nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Strona pozwana była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, który ma świadomość praw i obowiązków oraz konsekwencji swych działań czy zaniechań. Należy również podkreślić, iż samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą.

Ponieważ na skutek odstąpienia przez pozwaną od ugody przestała ona wiązać strony, natomiast odpowiedzialności powoda za dokonanie czynu niedozwolonego pozwana nie udowodniła Sąd ustalił, iż pozwana uzyskała od powoda korzyść majątkową bez podstawy prawnej.

Zgodnie z treścią art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie

stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Cytowany przepis wskazuje na szczególny przypadek bezpodstawnego wzbogacenia, w związku z czym stosuje się do niego art. 405-409 k.c.

Stosownie, zaś do art. 409 k.c. obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu, pozwana miała powinność przewidzenia obowiązku zwrotu otrzymanego świadczenia, istniejącą w chwili w której złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia z dnia 27 lutego 2012 roku.

Ponadto, ciężar udowodnienia zużycia otrzymanych od powoda środków pieniężnych na leczenie i rehabilitację również nie został przez pozwaną udowodniony. Ciężar dowodu faktu zużycia lub utraty korzyści spoczywa na wzbogaconym, który podnosi tę okoliczność jako zarzut wobec roszczenia zubożonego (por. także wyrok SN z dnia 2 lipca 2012 r., I PK 46/12, LEX nr 1216838). Pozwana nie przedstawiła faktur, rachunków, paragonów itp. potwierdzających wysokość poniesionych przez nią kosztów leczenia i rehabilitacji. Z zeznań świadka i pozwanej wynika, iż to świadek zakupił np. sprzęt do ćwiczeń, czy kule. Brak również dowodów, iż pozwana leczyła się prywatnie. Do akt sprawy na wniosek pozwanej została natomiast dołączona jej dokumentacja medyczna z leczenia w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu (...) w R..

Na podstawie przytoczonych powyżej faktów, należało stwierdzić, iż spełnione przez powoda świadczenie było nienależne w rozumieniu art. 410 k.c., a obowiązek jego zwrotu nie wygasł na podstawie art. 409 k.c. Zgodnie, zaś z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Powyższe implikowało orzeczenie jak w punkcie 1-szym wyroku. O odsetkach od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c. Wskazać należy, iż powinność liczenia się z obowiązkiem zwrotu nie jest równoznaczne z obowiązkiem zwrotu i obowiązek zwrotu w realiach niniejszej sprawy powstał w dacie wskazanej w wezwaniu do zapłaty i od tej daty zostały zasądzone odsetki.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Pozwana przegrała proces w całości dlatego obowiązana jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty. Na zasądzoną kwotę złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 175,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 600,00 zł.

W punkcie 3 wyroku Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 12,72 zł tytułem pokrycia kosztów sporządzenia dokumentacji medycznej pozwanej wypłaconej tymczasowo z Funduszu Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku.